

RĂSPUNSURILE COMISIEI EUROPENE LA RAPORTUL SPECIAL AL CURȚII DE CONTURI EUROPENE

Alianța mondială împotriva schimbărilor climatice
plus
Realizările nu s-au ridicat la înălțimea ambițiilor

Cuprins

I. RĂSPUNSURILE COMISIEI PE SCURT.....	2
II. RĂSPUNSURILE COMISIEI LA PRINCIPALELE OBSERVAȚII ALE CURȚII DE CONTURI EUROPENE	3
1. Impactul global al inițiativei AMSC+	3
2. Accentul pe aria geografică acoperită de inițiativa AMSC+	5
3. Vizibilitatea și sensibilizarea cu privire la inițiativa AMSC+	6
III. RĂSPUNSURILE COMISIEI LA RECOMANDĂRILE CURȚII DE CONTURI EUROPENE	8
1. Recomandarea 1: Punerea accentului pe populațiile cele mai afectate de schimbările climatice.....	8
2. Recomandarea 2: Integrarea învățămintelor desprinse în viitoarele inițiative de dezvoltare la nivel mondial	9

În conformitate cu articolul 259 din [Regulamentul financiar](#), prezentul document cuprinde răspunsurile Comisiei Europene la observațiile dintr-un raport special al Curții de Conturi Europene și urmează să fie publicat concomitent cu raportul special.

I. RĂSPUNSURILE COMISIEI PE SCURT

Comisia salută prezentul raport special al Curții de Conturi Europene (CCE). Alianța mondială împotriva schimbărilor climatice plus (AMSC+) este o inițiativă emblematică a Uniunii Europene care urmărește să ajute cele mai vulnerabile țări din lume să abordeze efectele negative ale schimbărilor climatice.

Adoptarea Acordului de la Paris în cadrul celei de a 21-a Conferințe a părților la Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (COP CCONUSC) în 2015 a fost esențială pentru consolidarea rolului inițiativei AMSC+ ca instrument de sprijinire a eforturilor țărilor partenere de a pune în aplicare acordul.

În ceea ce privește demonstrarea **impactului global** al inițiativei AMSC+, deși evaluările au arătat că proiectele individuale au contribuit în mod pozitiv la acțiunile climatice, efectul lor final asupra capacității țărilor beneficiare de a-și spori reziliența la schimbările climatice ar trebui să fie luat în considerare împreună cu alte intervenții finanțate de UE și ale altor donatori, inclusiv cele ale statelor membre ale UE.

În ceea ce privește **acoperirea geografică**, după adoptarea Acordului de la Paris, AMSC+ și-a extins gama de acțiuni și tipurile de țări vizate atât la acțiuni de adaptare, cât și la acțiuni de atenuare în țările vulnerabile, pentru a facilita tranziția către un viitor rezilient la schimbările climatice, cu emisii scăzute de carbon. Cu toate acestea, trebuie să se țină seama de faptul că AMSC+ nu a fost singura sursă de finanțare destinată țărilor cel mai puțin dezvoltate și statelor insulare mici în curs de dezvoltare care sunt foarte vulnerabile la impactul schimbărilor climatice. Alte intervenții finanțate de UE și ale altor donatori în domeniul climei au fost puse în aplicare pe parcursul ciclului de viață al inițiativei AMSC+. Având în vedere dimensiunea intrinsec limitată a fondurilor disponibile pentru AMSC+, a trebuit să se facă alegeri cu privire la țările vizate. În acest context, instabilitatea politică și instituțională din unele țări și/sau lipsa unor condiții de securitate suficiente la fața locului, împreună cu necesitatea de a extinde rezultatele obținute în timpul primei faze a inițiativei în unele țări, au jucat un rol în selectarea proiectelor din anumite țări în raport cu altele.

În ceea ce privește **vizibilitatea și sensibilizarea** cu privire la inițiativă, Comisia atrage atenția asupra numeroaselor canale de comunicare utilizate de inițiativă pentru a comunica activitățile sale (publicații, postări pe „Capacity4dev”, site-uri web, canale YouTube, activități desfășurate în cadrul unei game largi de foruri regionale și internaționale etc.). Caracterul descentralizat al inițiativei implică faptul că, pe lângă mai multe inițiative administrate de serviciile centrale ale Comisiei, alte câteva au fost administrate la nivel local, ceea ce a determinat probabil subestimarea impactului global.

În cursul cadrului financiar multianual (CFM) 2021-2027, cooperarea internațională a UE este finanțată prin Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – „Europa globală” (IVDCI – Europa globală). IVDCI – Europa globală urmează o abordare geografică, conform căreia marea majoritate a fondurilor este alocată prin pachete financiare naționale și regionale (68 de miliarde EUR din 79,5 miliarde EUR), cu finanțare limitată alocată inițiativelor tematice globale. În ceea ce privește finanțarea combaterii schimbărilor climatice, ambiția UE în materie de climă a crescut în actualul CFM, 30 % din finanțarea prin IVDCI - Europa globală fiind menită să contribuie la acțiunile în domeniul climei, comparativ cu 20 % în ultimul CFM. În plus, în urma unui nou angajament asumat de președinta von der Leyen în discursul privind starea Uniunii Europene din 2021, la obiectiv au fost adăugate alte 4 miliarde EUR, contribuția totală în domeniul climei echivalând 35 %.

În acest context, pachetul tematic „Provocări globale” al IVCDI – Europa globală nu a fost suficient pentru a putea continua inițiativa AMSC+ în perioada 2021-2027. Prin urmare, marea majoritate a programelor de acțiune în domeniul climei sunt acum integrate în programele indicative multianuale naționale și regionale. Fiecare pachet financiar național și regional este adaptat la nevoile și prioritățile strategice ale UE ale țării/regiunii, inclusiv în ceea ce privește schimbările climatice. Lecțiile învățate privind cele mai bune practici din AMSC+, inclusiv un studiu de capitalizare privind adaptarea, elaborat de mecanismul de sprijin AMSC+, vor fi esențiale pentru conceperea și punerea în aplicare a unor noi acțiuni cu impact în domeniul schimbărilor climatice. Noua facilitate privind contribuțiile stabilite la nivel național (CSN) va prelua mecanismul de sprijin AMSC+ și, împreună cu alte facilități de asistență tehnică ca parte a Centrului de cunoștințe privind Pactul verde, va oferi sprijin atât țărilor partenere, cât și delegațiilor UE în ceea ce privește conceperea și punerea în aplicare a acțiunilor finanțate de UE care vizează atenuarea, adaptarea și reducerea riscurilor de dezastre.

II. RĂSPUNSURILE COMISIEI LA PRINCIPALELE OBSERVAȚII ALE CURȚII DE CONTURI EUROPENE

1. Impactul global al inițiativei AMSC+

Alianța mondială împotriva schimbărilor climatice (AMSC) a fost înființată de UE în 2007, cu viziunea de a stabili un dialog cu comunitățile cele mai vulnerabile privind cea mai bună modalitate de a le sprijini pentru a se adapta la efectele negative ale schimbărilor climatice. În 2014, AMSC+ a urmărit să răspundă noului cadru internațional de guvernare privind schimbările climatice de după 2015. De atunci, aceasta s-a axat pe doi piloni: dialogul politic și sprijinul tehnic și financiar pentru punerea în aplicare a politicilor naționale de adaptare la schimbările climatice și de atenuare a schimbărilor climatice. Inițiativa a continuat să sprijine țările vulnerabile, în special țările cel mai puțin dezvoltate și statele insulare mici în curs de dezvoltare, prin creșterea rezilienței acestora în vederea adaptării la schimbările climatice și prin sporirea beneficiilor conexe în materie de atenuare¹.

În ceea ce privește capacitatea inițiativei AMSC+ de a demonstra că a sporit reziliența țărilor partenere la efectele negative ale schimbărilor climatice², Comisia subliniază că literatura de specialitate existentă în domeniul politicilor climatice indică faptul că volumul resurselor financiare necesare pentru a răspunde în mod corespunzător nevoilor de adaptare ale țărilor în curs de dezvoltare este considerabil mai mare decât nivelurile finanțării publice internaționale pentru combaterea schimbărilor climatice oferită în prezent de țările dezvoltate³. Acest argument ia în considerare, de asemenea, faptul că finanțarea măsurilor de adaptare reprezintă o mică parte din portofoliul de finanțare pentru combaterea schimbărilor climatice al donatorilor, care este în principal destinat măsurilor de atenuare. De fapt, proporția finanțării măsurilor de adaptare oferită și mobilizată de țările dezvoltate a început să crească treptat doar din 2017, când a crescut de la

¹ „Plusul” din AMSC+.

² A se vedea observațiile Curții de Conturi Europene: III, 41, 43 și 44.

³ Trebuie remarcat faptul că UE și statele sale membre și BEI sunt cel mai mare furnizor de finanțare publică internațională pentru combaterea schimbărilor climatice. În 2020, acestea au contribuit cu peste 27 de miliarde USD, reprezentând o treime din totalul de 83 de miliarde USD oferit de țările donatoare în anul respectiv.

22 % la 37 % din totalul fondurilor în 2020⁴. În cadrul acestui proces, Comisia oferă o finanțare destul de echilibrată pentru măsurile de adaptare și cele de atenuare. În acest context, Comisia ar dori să sublinieze că, deși proiectele individuale AMSC+ au contribuit în mod pozitiv la acțiunile climatice, efectul lor final asupra capacității țărilor beneficiare de a-și spori reziliența la schimbările climatice ar trebui să fie luat în considerare împreună cu cel al altor intervenții finanțate de UE și ale altor donatori. Deși este puțin probabil ca doar proiectele AMSC+ să fi putut produce schimbări la nivel național în ceea ce privește creșterea rezilienței, este posibil ca acestea să fi influențat în mod pozitiv unii dintre indicatorii de vulnerabilitate din care este compus indicele multidimensional ND-GAIN (de exemplu: dimensiunea calității reglementării). În plus, motivele care stau la baza unui posibil regres al poziției unei țări în clasamentul ND-GAIN pot fi multiple și pot fi atribuite factorilor de mediu, celor politici și socioeconomiци care se află în afara controlului oricărei acțiuni a AMSC+.

Capacitatea unei țări de a reacționa la efectele negative ale schimbărilor climatice depinde și de capacitatea sa de a concepe și de a pune în aplicare acțiuni adecvate, precum și de a le evalua. Integrarea adaptării în politica guvernamentală este esențială pentru elaborarea și punerea în aplicare cu succes a planurilor de adaptare naționale, subnaționale și sectoriale. În plus, aceasta poate contribui la consolidarea capacității generale de adaptare a unei țări și, în același timp, poate oferi oportunități pentru decizii de investiții mai reziliente la schimbările climatice. Inițiativa AMSC+ a contribuit în mare măsură la extinderea capacităților țărilor partenere de a identifica impactul, de a înțelege vulnerabilitățile și, astfel, de a pregăti strategii de adaptare naționale, subnaționale și sectoriale, care ar putea fi transpuse, la rândul lor, în planificarea adaptării la nivel național și subnațional. Prin oferirea de sprijin țărilor pentru a-și elabora politici și acțiuni de creștere a rezilienței lor la impactul schimbărilor climatice la nivel național și local și prin încurajarea directă a implicării și a schimburilor mai puternice la nivel mondial, AMSC+ a contribuit la construirea bazei acțiunilor climatice (inclusiv, de exemplu, primele strategii naționale privind schimbările climatice și prima generație de contribuții stabilite la nivel național) într-o serie de țări cel mai puțin dezvoltate și de state insulare mici în curs de dezvoltare, cu resurse limitate în acest sens. Evaluările proiectelor individuale recunosc și apreciază pozitiv acest rol al AMSC+, însă impactul global al unui astfel de sprijin nu poate fi măsurat pe deplin.

În cele din urmă, un alt aspect care trebuie luat în considerare este faptul că multe țări nu dispuneau de mecanismele adecvate pentru evaluarea obiectivelor lor de adaptare. Astfel cum s-a subliniat în Raportul UNEP din 2022 privind decalajele în materie de adaptare⁵ (p. 12), existența unor astfel de mecanisme este esențială pentru facilitarea unor acțiuni de adaptare din ce în ce mai eficiente de-a lungul timpului. Acest aspect ar trebui luat în considerare atunci când se evaluează capacitatea AMSC+ de a spori reziliența țărilor la efectele schimbărilor climatice, întrucât programele de dezvoltare se bazează, de asemenea, pe existența unor mecanisme naționale de monitorizare și raportare.

CCE consideră că accentul constant pus pe consolidarea capacităților pe parcursul celor două etape ale programului se datorează plecării personalului instruit, ceea ce, la rândul său, a redus resursele disponibile pentru extinderea sistematică a acțiunilor de succes concrete⁶. În acest sens, Comisia ar dori să adauge că este în continuare extrem de relevantă consolidarea capacităților, deoarece reprezintă una dintre cele trei forme de sprijin pentru țările în curs de dezvoltare care sunt prevăzute în Acordul de la Paris (finanțare, consolidarea capacităților și transfer de tehnologie). Rata ridicată de rotație a personalului – un proces aflat în afara controlului proiectelor AMSC+ –, a

⁴ OCDE, 2022. Finanțarea pentru combaterea schimbărilor climatice oferită și mobilizată de țările dezvoltate în perioada 2016-2020. Raport disponibil la adresa: Finanțarea pentru combaterea schimbărilor climatice oferită și mobilizată de țările dezvoltate în perioada 2016-2020: Informații obținute în urma analizei dezagregate a OCDE | en | OCDE.

⁵ <https://www.unep.org/resources/adaptation-gap-report-2022>

⁶ A se vedea observațiile Curții de Conturi Europene: V, 21, 22, 23 și 70.

necesitat măsuri de remediere, cum ar fi consolidarea continuă a capacităților, pentru a menține nivelul de competență al țării beneficiare suficient de ridicat pentru a continua să obțină rezultate în ceea ce privește acțiunile în domeniul climei. În plus, întrucât guvernele țărilor partenere au fost implicate în mod regulat în conceperea proiectelor, acestea au avut posibilitatea de a-și canaliza propriile nevoi în proiecte. Prin urmare, Comisia consideră că includerea consolidării capacităților în conceperea proiectelor răspunde nevoilor partenerilor.

2. Accentul pe aria geografică acoperită de inițiativa AMSC+

Comisia consideră că accentul inițiativei a fost diversificat în a doua etapă (2014-2020)⁷. Aria geografică mai largă acoperită de AMSC+ a fost justificată de schimbările din mediul politicii internaționale în domeniul climei. Progresele înregistrate în politica internațională în domeniul climei au oferit, de asemenea, Comisiei ocazia de a-și reorienta modul în care oferă sprijin prin intermediul AMSC+.

În primul rând, inițiativa AMSC+ și-a extins treptat gama de acțiuni în urma adoptării, în 2015, a Acordului de la Paris privind schimbările climatice, ca acord multilateral amplu la care UE și țările partenere s-au angajat. Acest lucru, împreună cu obiectivul asociat al AMSC privind bunurile publice globale și provocările globale (GPGC) de a „facilita tranziția către un viitor rezilient la schimbările climatice, cu emisii scăzute de carbon”, a determinat AMSC+ să se extindă atât la acțiuni de adaptare, cât și la acțiuni de atenuare în țările vulnerabile, altele decât statele insulare mici în curs de dezvoltare și țările cel mai puțin dezvoltate, și să sprijine îndeplinirea angajamentelor naționale în domeniul climei, cum ar fi contribuțiile stabilite la nivel național sau planurile naționale de adaptare. De exemplu, acesta a fost cazul Braziliei, care a beneficiat de sisteme agroalimentare durabile și de programe de gestionare a peisajului durabile, caracterizate de beneficii conexe puternice în materie de adaptare și atenuare. Includerea măsurilor de atenuare printre activitățile eligibile a fost justificată pe baza unor dovezi științifice tot mai numeroase privind necesitatea de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră cât mai curând posibil, pentru a contribui la limitarea costurilor viitoare de adaptare, precum și la prevenirea pierderilor și a daunelor.

În al doilea rând, în ceea ce privește faptul că finanțarea AMSC+ nu a putut ajunge la toate țările cel mai puțin dezvoltate care sunt foarte vulnerabile la impactul schimbărilor climatice, Comisia clarifică faptul că această situație este din cauza a patru motive specifice, printre altele:

- a. finanțarea limitată disponibilă pentru AMSC+ înseamnă că trebuie făcute alegeri în ceea ce privește selectarea țărilor, inclusiv în raport cu oportunitatea și eficiența finanțării acțiunilor în domeniul climei în anumite țări în cadrul altor instrumente sau programe;
- b. faptul că schimbările climatice adesea nu sunt identificate ca prioritate în programele multianuale (PIM) ale acestor țări limitează posibilitatea de a aloca fonduri pentru acțiuni în domeniul climei prin intermediul acestui canal. Prioritățile cooperării UE cu țările partenere sunt cuprinse în PIM. Aceste priorități sunt identificate pe baza principiului asumării responsabilității de către țările partenere și sunt elaborate în urma unor consultări ample și a unui dialog politic cu toate părțile interesate, inclusiv cu autoritățile naționale și locale, cu societatea civilă și cu alți donatori;
- c. existența unui sprijin continuu din partea altor donatori sau a programelor regionale, inclusiv în cadrul componentei intra-ACP a AMSC+, nu ar fi justificat oferirea de finanțare bilaterală suplimentară prin AMSC+;
- d. în anumite situații, din cauza instabilității politice și instituționale și/sau din motive de securitate, cooperarea UE a trebuit să fie direcționată către alte priorități. Este în special

⁷ A se vedea observațiile Curții de Conturi Europene: V, 46-49, 71.

cazul țărilor fragile sau aflate în perioadă de (post)conflict, precum Afganistan, Yemen, Somalia și Republica Centrafricană, ale căror priorități de dezvoltare se axează pe nevoi de asistență pe termen mai scurt, cum ar fi reconstrucția, redresarea economică, consolidarea păcii și ajutorul umanitar.

În al treilea rând, unele țări mai puțin vulnerabile (în principal state insulare mici în curs de dezvoltare) au primit finanțare suplimentară în a doua etapă pentru a valorifica activitățile anterioare sau în desfășurare, cu scopul de a contribui la extinderea rezultatelor obținute în prima etapă. Comisia a urmărit astfel să îndeplinească obiectivele celor doi piloni ai AMSC+⁸. În plus, Comisia ar dori să reitereze faptul că selectarea țărilor care să beneficieze de sprijin nu a fost efectuată exclusiv pe baza indicilor de vulnerabilitate, ci a inclus și alte criterii, cum ar fi calitatea cererii depuse și a aprobărilor acordate de autoritățile relevante din țara în cauză și/sau de delegația UE, stadiul dialogului privind schimbările climatice între țara în cauză și UE; factori politici, cum ar fi cooperarea strategică și/sau consolidată cu anumite țări; rolul pe care țara îl joacă în negocierile CCONUSC și angajamentul față de procesele sale, precum și eforturile de punere în aplicare a angajamentelor aferente.

3. Vizibilitatea și sensibilizarea cu privire la inițiativa AMSC+

În prima etapă a inițiativei AMSC+, activitățile de comunicare și vizibilitate s-au desfășurat în principal pe internet. În a doua etapă a AMSC+, s-a adăugat un accent mai puternic pe rolul obligatoriu al gestionării cunoștințelor și al comunicării. Scopul este de a crea o bază solidă de cunoștințe privind experiența și instrumentele practice pentru sprijinirea și consolidarea politicilor și programelor naționale în domeniul climei ale țărilor partenere; creșterea gradului de sensibilizare, a schimbului de informații, a colaborării în rețea și a vizibilității la toate nivelurile.

În ceea ce privește gradul de cunoaștere a inițiativei AMSC+ în rândul țărilor partenere⁹, Comisia ar dori să sublinieze complexitatea și costul unei campanii de comunicare multinaționale la scară largă și de lungă durată pentru a sensibiliza opinia publică cu privire la un program specific, precum și să sublinieze potențialul raport cost-eficacitate limitat al unui astfel de efort. Totuși, comunicarea privind AMSC+ a fost amplă. AMSC+ a publicat numeroase rapoarte și publicații periodice pentru a-și face activitățile mai cunoscute. De exemplu, 380 de publicații sunt salvate în registrul Capacity4dev¹⁰ și au fost create periodic peste 100 de buletine informative care au ajuns la un public de 5 000 de abonați. Site-ul web www.gcca.eu este un registru cuprinzător al activității desfășurate, la fel ca și canalul YouTube relevant¹¹. Aceași funcție este exercitată de site-ul web al componentei intra-ACP a AMSC+ (www.intraacpgccaplus.org), care conține o secțiune specifică privind gestionarea cunoștințelor.

AMSC+ a organizat, de asemenea, conferințe la nivel mondial și regional pentru a face schimb de experiență și a consolida cunoștințele, în special evenimente în marja fiecărei sesiuni COP a

⁸ Pilonul 1: încurajarea dialogului și a schimbului de cunoștințe. Pilonul 2: furnizarea de sprijin tehnic și financiar pentru măsuri de adaptare, măsuri de atenuare și măsuri de reducere a riscurilor de dezastre.

⁹ A se vedea observațiile Curții de Conturi Europene: VIII, 45, 54-56 și 73.

¹⁰ <https://europa.eu/capacity4dev/gcca-community/documents>

¹¹ <https://www.youtube.com/@GCCACommunity>

CCONUSC¹². Au fost întreprinse, de asemenea, activități de sensibilizare cu privire la inițiativă în cadrul unui număr mare de foruri, inclusiv conferințe ale organizațiilor economice regionale intra-ACP sau conferințe regionale, cum ar fi cea din Rwanda din 2019, unde colaborarea cu Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii (UICN) a îmbunătățit semnificativ vizibilitatea regională a inițiativei. Această tendință s-a redus de la începutul pandemiei de COVID-19 în 2020.

Sensibilizarea a fost o componentă a mai multor programe ale AMSC+, cu peste 20 de campanii de sensibilizare lansate în peste 50 de țări pe parcursul ciclului de viață al inițiativei. Prin urmare, țările partenere în care AMSC+ este implementată cunosc inițiativa, iar AMSC+ a fost utilizată pentru a intensifica dialogul politic cu țările partenere și cu organizațiile regionale. Facilitățile de sprijin AMSC+ au cooperat, de asemenea, la organizarea de evenimente, iar mecanismul de sprijin mondial al AMSC+ face trimitere la componenta intra-ACP¹³.

În țările cu un buget limitat pentru comunicare și vizibilitate pentru acțiuni individuale ale AMSC+, delegațiile UE, serviciile centrale ale Comisiei și facilitățile AMSC+ și-au unit forțele, de asemenea, pentru a spori gradul de cunoaștere a inițiativei. De exemplu, Facilitatea de sprijin AMSC+ a sprijinit părțile interesate din Myanmar să elaboreze o strategie națională de comunicare care a influențat în mod pozitiv integrarea schimbărilor climatice în politicile naționale. Impactul acestor activități ar fi fost mai mare dacă s-ar fi stabilit sinergii cu guvernele naționale/subnaționale și cu părțile interesate asociate la proiectele AMSC+, ceea ce nu s-a întâmplat întotdeauna.

Comisia consideră că rotația personalului din delegațiile UE, din departamentele guvernamentale relevante ale țărilor partenere și din organizațiile părților interesate ar fi putut duce la pierderea memoriei instituționale și, prin urmare, a gradului de cunoaștere a AMSC+, în special în țările în care a avut loc o singură intervenție în etapa inițială a primei faze a AMSC. În plus, practicienii din agențiile de dezvoltare din statele membre care sunt angajați în domeniu cunosc mai bine inițiativa decât cei care se află în reprezentanțele permanente de la Bruxelles.

În concluzie, evaluarea gradului general de cunoaștere a inițiativei AMSC+ este o chestiune complexă, legată de cel puțin doi factori. Pe de o parte, natura acestui program descentralizat multinațional ridică probleme în ceea ce privește înțelegerea coerentă și uniformă a acțiunilor sale din partea beneficiarilor. Pe de altă parte, multe efecte ale sensibilizării și vizibilității nu sunt consecvent înregistrate sau măsurate din mai multe motive (contacte și interacțiuni interpersonale necuantificabile, lipsa unui control deplin asupra activităților promoționale prin intermediul canalelor oficiale ale țărilor partenere, utilizarea limitată a platformelor de comunicare socială de către mulți beneficiari, un buget limitat/număr limitat de personal care lucrează în comunicare, rotația frecventă a personalului, responsabilii cu punerea în aplicare care nu citează întotdeauna donatorii etc.).

¹² A se vedea, de exemplu: <https://www.gcca.eu/multimedia/why-nature-based-solutions-are-crucial-climate-and-resilience-eu-gccacop26-side-event>.

¹³ <https://www.gcca.eu/services/gcca-intra-acp>.

III. RĂSPUNSURILE COMISIEI LA RECOMANDĂRILE CURȚII DE CONTURI EUROPENE

1. **Recomandarea 1: Punerea accentului pe populațiile cele mai afectate de schimbările climatice**

(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: acțiunile finanțate începând cu ianuarie 2024)

Atunci când finanțează acțiuni de combatere a schimbărilor climatice în țările în curs de dezvoltare, Comisia ar trebui:

(a) să stabilească indicatori, valori de referință și ținte pentru a măsura efectele activităților.

Comisia acceptă această recomandare și o va pune în aplicare în cadrul Sistemului de monitorizare a performanței din cadrul Inițiativei „Europa globală” (GEPMS). GEPMS este un sistem de monitorizare a performanței care are la bază o serie de elemente metodologice, inclusiv: i) definirea unui set de indicatori corporativi pe baza cărora toate programele sunt invitate să raporteze (Cadrul privind rezultatele al Inițiativei „Europa globală” – GERF) și care sunt publicați anual, inclusiv pentru a raporta cu privire la progresele înregistrate de IVCDCl – Europa globală, ii) utilizarea cadrelor logice cu indicatorii lor ca principal instrument de raportare a rezultatelor și iii) definirea indicatorilor de bază sectoriali și tematici care pot fi selectați și incluși în cadrele logice [a se vedea, de asemenea, documentul de lucru al serviciilor Comisiei SWD(2022) 22 final]. În practică, acest sistem este introdus în prezent în întreaga organizație prin utilizarea unui nou sistem informatic (OPSYS), care urmează să fie introdus pentru prima dată în ianuarie 2023;

(b) să definească ținte ambițioase, care să țină seama de contextul național, pentru proporția femeilor care beneficiază în mod direct de acțiuni și să pună accentul mai mult pe gospodăriile cele mai sărace.

Comisia acceptă această recomandare. În ceea ce privește obiectivul de gen, Comisia îl va pune în aplicare în cadrul Planului de acțiune al UE pentru egalitatea de gen (GAP) 2021-2025. GAP 2021-2025 prevede ca, până în 2025, 85 % din noile acțiuni externe să aibă egalitatea de gen ca obiectiv semnificativ sau principal (indicatorii G1 și G2 conform indicatorului de politică privind egalitatea de gen elaborat de Comitetul de asistență pentru dezvoltare al OCDE) și cel puțin 5 % din acestea să aibă ca obiectiv principal egalitatea de gen (indicatorul G2). Aceasta înseamnă mult mai mult decât garantarea unui anumit procent de femei care beneficiază în mod direct de acțiuni. Acțiunile care au ca obiectiv semnificativ egalitatea de gen (cu indicatorul G1) sunt necesare pentru a se asigura că:

- se efectuează o analiză a proiectului/programului din perspectiva genului, iar constatările analizei stau la baza conceperii programului;
- există cel puțin un rezultat sau un indicator legat în mod specific de îmbunătățirea egalității de gen;
- rezultatele/indicatorii sunt defalcați în funcție de gen ori de câte ori este relevant;
- există un angajament de a monitoriza și de a raporta în cadrul evaluării programului cu privire la rezultatele obținute de program în ceea ce privește egalitatea de gen.

Numărul acțiunilor care au ca obiectiv semnificativ egalitatea de gen a crescut constant în ultimii 10 ani de la adoptarea primului Plan de acțiune al UE pentru egalitatea de gen. Raportul din 2022 privind punerea în aplicare a instrumentelor de acțiune externă ale UE¹⁴ arată că 70 % din toate programele adoptate în 2021 au egalitatea de gen ca obiectiv semnificativ sau principal.

Atenția acordată gospodăriilor celor mai sărace va fi sporită în cadrul Planului de acțiune privind inegalitatea/utilizând indicatorul inegalității, în funcție de disponibilitatea datelor la nivel de țară;

(c) În cazul acțiunilor succesive, să îmbunătățească echilibrul dintre consolidarea capacităților și alte activități cu scopul de a extinde acțiunile de adaptare concrete, care să ajungă la un număr mai mare de persoane afectate în mod direct de impactul schimbărilor climatice.

Comisia acceptă această recomandare. Nu toate țările în curs de dezvoltare dispun de capacități suficiente pentru a face față multora dintre provocările generate de schimbările climatice, în special în domeniul adaptării. Ca atare, o capacitate instituțională suficientă în țările partenere este o condiție prealabilă pentru punerea în aplicare a unor acțiuni concrete de adaptare. Acest aspect este evidențiat în continuare de evaluările nevoilor tehnice ale țărilor cel mai puțin dezvoltate și ale statelor insulare mici în curs de dezvoltare¹⁵, de contribuțiile stabilite la nivel național și de planurile naționale de adaptare și este reiterat prin solicitările frecvente de consolidare a capacităților și de asistență tehnică în cadrul mecanismului privind tehnologia al CCONUSC¹⁶. Pentru a reflecta această realitate, Acordul de la Paris pune un accent deosebit pe consolidarea capacităților legate de climă pentru țările în curs de dezvoltare și solicită țărilor dezvoltate să consolideze sprijinul pentru acțiunile de consolidare a capacităților în țările în curs de dezvoltare. Prin urmare, consolidarea capacităților va rămâne o parte importantă a sprijinului viitor oferit de UE în domeniul politicilor climatice. În același timp, ponderea sprijinului alocat consolidării capacităților ca parte a unei anumite acțiuni poate fi ajustată în vederea intensificării acțiunilor de adaptare, ținând seama de natura acțiunii în sine, precum și de zona geografică acoperită, de nevoile beneficiarilor și de lecțiile învățate.

2. Recomandarea 2: Integrarea învățămintelor desprinse în viitoarele inițiative de dezvoltare la nivel mondial

(Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: alte inițiative finanțate începând cu ianuarie 2024)

Atunci când va elabora viitoarele inițiative de dezvoltare la nivel mondial, Comisia ar trebui să integreze învățămintele desprinse din Alianța mondială împotriva schimbărilor climatice; în special, ea ar trebui:

(a) să revizuiască obiectivele atunci când, în timpul punerii în aplicare, este evident că nu este disponibilă o finanțare suficientă.

¹⁴ Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu: Raportul anual pe 2022 privind punerea în aplicare a instrumentelor de acțiune externă ale Uniunii Europene în 2021, [COM(2022) 578 final].

¹⁵ <https://unfccc.int/ttclear/tna>

¹⁶ <https://unfccc.int/ttclear/support/technology-mechanism.html>

Comisia acceptă această recomandare și va include această considerație, ca fiind relevantă pentru inițiativele globale ale Echipei Europa, în orientările metodologice actualizate pentru inițiativele Echipei Europa;

(b) să aloce strategic fonduri prin aplicarea unor criterii obiective care să țină seama și de sprijinul financiar pentru același sector primit de țările partenere din alte surse.

Comisia acceptă această recomandare și o va pune în aplicare în măsura posibilului în cadrul abordării geografice a IVCDI – Europa globală. Comisia ar dori, de asemenea, să sublinieze faptul că oportunitățile de sinergie, inclusiv cu alți donatori, vor fi luate în considerare în cea mai mare măsură posibilă;

(c) să analizeze și să documenteze sistematic caracterul rezonabil al costurilor înscrise în buget ale acțiunilor.

Comisia acceptă această recomandare. Deși există un sistem pentru analiza costurilor înscrise în buget ale acțiunilor, Comisia va consolida orientările și instrucțiunile aplicabile, în special în ceea ce privește documentarea acestei evaluări.

Cu toate acestea, Comisia subliniază că, deși cadrul de reglementare prevede în mod clar că aceste costuri trebuie să fie rezonabile și să respecte principiul bunei gestiuni financiare pentru a fi eligibile, proporția costurilor cu personalul sau sumele alocate unei activități trebuie evaluate în funcție de obiectivele acțiunii și de circumstanțele în care aceasta este pusă în aplicare;

(d) să promoveze îmbunătățirea gradului general de cunoaștere a inițiativei prin activități de comunicare vizând țările beneficiare și donatorii potențiali.

Comisia acceptă această recomandare. În noile orientări privind comunicarea și vizibilitatea pentru acțiunile externe pentru anul 2022, canalele de comunicare specifice proiectului/programului – site-uri web, conturi de pe platformele de comunicare socială, buletine informative etc. –, nu sunt, în principiu, permise, cu excepția cazului în care există o justificare specifică și convingătoare pentru crearea sau menținerea acestora. Activitățile de comunicare privind viitoarele inițiative emblematice de dezvoltare la nivel mondial vor fi desfășurate în contextul unei abordări mai strategice și mai bine orientate, pusă în aplicare în cadrul IVCDI – Europa globală. Această abordare, care trece de la comunicarea pusă în aplicare de parteneri privind proiectele individuale la o abordare mai consolidată, coordonată de delegațiile UE și de serviciile centrale ale Comisiei, se va concentra asupra priorităților-cheie ale UE, în special asupra celor prezentate în strategia „Global Gateway” din 2021. Această abordare, care urmărește să asigure cunoașterea, înțelegerea și percepția UE, atât în țările din UE, cât și în țările partenere, este proporțională cu amploarea și domeniul investițiilor noastre susținute, prin concentrarea asupra activităților de comunicare politice și orientate către public, bazate pe date, menite să asigure impactul. Prin urmare, comunicarea privind inițiativele emblematice la nivel mondial, care sunt aliniate la aceste priorități-cheie, va fi inclusă în strategia de comunicare mai amplă la nivel mondial, regional și național, de exemplu prin utilizarea canalelor de comunicare instituțională recunoscute (site-uri web, platforme de comunicare socială etc.) și prin stabilirea de parteneriate relevante cu principalii formatori de opinie și influențatori.